

Jessica Dennerlov
Kommunsekreterare
jessica.dennerlov@ekero.se

Kommunstyrelsen

Motionssvar - Införande av ungdomsfullmäktige i Ekerö kommun

Dnr KS19/219

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anse beslutssats 1-2 behandlad samt att avslå beslutssats 3.

Sammanfattning av ärendet

Johan Hammarström (S), Eva Sydhoff Henriksen (L), Iren Bakkerud (MP) och Desirée Björk (Ö) inkom med en motion till kommunfullmäktige 2019-11-28. I motionen föreslås att:

- Kommunen utreder möjligheten för kommunen att inrätta ett ungdomsparlament.
- Kommunen får i uppdrag att utreda formen ett sådant skulle kunna ta.
- Kommunen skjuter till de resurser som skulle krävas för att inrätta ett sådant parlament.

Kommunstyrelseförvaltningens samlade bedömning är att motionens första två beslutspunkter bör anses behandlade då ett befintligt arbete med att utreda och utveckla metoder för att öka ungdomsinflytande i kommunen pågår. Vidare bör beslutspunkt 3 avslås då slutsatser av arbetet hittills visat att arbete med att öka ungdomars inflytande behöver vara brett och dynamiskt, och inte låsas till en viss metod, som exempelvis införande av ungdomsfullmäktige skulle innebära.

Beslutsunderlag

Motionssvar, kommunstyrelseförvaltningen, 2020-08-13
Motion - Införande av ungdomsfullmäktige i Ekerö kommun

Ärendet

Ekerö kommun arbetar aktivt med frågor som rör ungdomars delaktighet och inflytande i samhället. Hösten 2018 startade kommunen verksamheten Idélabbet som har ett prioriterat syfte att verka för ungdomars delaktighet, engagemang och möten. Civilsamhällets idécoacher som driver Idélabbet arbetar med att skapa

kontakt med ungdomar genom uppsökande verksamhet i skolor, på fritidsgårdar och i föreningslivet. De entusiasmerar till delaktighet, engagemang och organisering.

Omvärldsbevakning och utredning av arbete med ungdomsinflytande

Idélabbet har sedan 2018 omvärldsbevakat hur andra kommuner arbetar med ungdomsinflytande, samt vad forskningen säger om olika tillvägagångssätt. Vidare har kultur- och fritidsförvaltningen under våren 2020 haft en praktikant från högskolan som på uppdrag av förvaltningen och Idélabbet gjort en utredning om ungdomars inflytande. I utredningen har det undersökts hur andra kommuner arbetar med ungdomsinflytande och vilka metoder som skulle passa Ekerö kommun. Materialet från utredningen utgör en del av ett större analysunderlag i Idélabbets arbete med att identifiera och utforma metoder för att öka ungdomsinflytandet i kommunen.

Idélabbet har således ett pågående arbete där de undersöker vilka metoder som passar Ekerö kommun och dess kontext, för att öka ungdomsinflytandet. De slutsatser Idélabbet hittills gjort är att trösklarna för ungdomar att gå med i ungdomsråd eller ungdomsparlament är relativt höga. Statistik från SCB visar att det skett en förskjutning där en mindre andel av befolkningen, såväl yngre som äldre, än tidigare är engagerad eller medlem i politiska partier. Forskning från Örebro universitet visar också att även fast de flesta ungdomar anger att de inte är intresserade av partipolitik så finns det ett stort och växande intresse för samhällsfrågor bland ungdomar. De högre trösklarna verkar således inte bero på bristande politiskt intresse bland ungdomar, det är snarare vilken form som lockar för att kanalisera intresset som ändrats.

I en rapport från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) framgår att aktiva i ungdomsråd och dylikt sällan är representativa för unga som grupp. Unga med högutbildade föräldrar är ofta överrepresenterade medan unga som är socioekonomiskt utsatta eller har utländsk bakgrund ofta är underrepresenterade. Även unga med funktionsnedsättning samt unga som hoppat av skolan har visat sig vara underrepresenterade. Den breda skaran av ungdomar fångas således inte upp. Vidare har deltagande i ungdomsråd också visat sig vara väldigt beroende av dem som sköter rekryteringen, och kan variera mycket i och med att dessa byts ut.

I rapporten framgår att det framförallt är unga som fortfarande går i skolan som nås av kommuners inflytandearbete och att de flesta som rekryteras gör det i skolan. Utifrån Ekerös kontext att det inte finns några gymnasier i kommunen blir det svårare att rekrytera ungdomar i åldrar efter högstadiet till ett ungdomsfullmäktige.

I övrigt visar forskning om ungdomsråd från MUCF att den administrativa logiken ofta tar över den demokratiska logiken vilket innebär att ungdomars inflytande i praktiken blir mycket begränsat.

Idélabbet har kommit fram till att arbete med att öka ungdomars inflytande behöver vara brett och dynamiskt och inte låsas till en viss metod, som exempelvis införande av ungdomsråd eller ungdomsfullmäktige skulle innebära. Flera olika tillvägagångssätt behöver användas för att få fler unga delaktiga. Tillvägagångssätten behöver utvecklas löpande efter vad som visas fungera och efter de behov som för

tillfället finns. De behöver också anpassas efter Ekerö kommuns särskilda förutsättningar. Vidare behövs det läggas relativt mycket resurser för att upprätthålla ett ungdomsfullmäktige som på ett mer kostnadseffektivt sätt kan användas till andra metoder för att öka ungdomsinflytande.

Pågående arbete med att öka ungdomsinflytande

Idélabbet arbetar på flera olika sätt för att öka ungdomars inflytande. Exempelvis besöker Idélabbets coacher skolorna för att upplysa om ungdomarnas möjlighet till inflytande. Det finns även ett påbörjat samarbete med *Fler unga*, en ungdomsförening som arbetar med ungdomsinflytande och samhällspåverkan.

Hösten 2019 inleddes arbete med ungdomsledda aktiviteter. Det har nu utvecklats till ett koncept som kallas Ideambassadörsprogrammet som kommer starta hösten 2020. Programmet syftar till att nå ut till fler målgrupper och möjliggöra engagemang och delaktighet för ungdomarna i kommunen. Det är ungdomar som är idéambassadörer och som utifrån direkt kontakt arbetar för andra ungdomar i kommunen.

Idélabbet arbetar också med olika deltagaraktiva mötesmetoder för att ta tillvara på ungas åsikter. Exempel på metoder som Idélabbet testat och kommer arbeta vidare med är framtidsverkstäder och dialogcafé, dit ungdomar, förtroendevalda och tjänstemän i kommunen kommer bjudas in för att diskutera frågor unga kan påverka.

Utöver Idélabbets verksamhet arbetar kommunen med ungdomsinflytande även i andra verksamheter. Exempelvis arbetar fritidsgårdarna kontinuerligt med att ungdomarna ska ha inflytande över verksamheten. Ungdomarna ges möjlighet att initiera, planera och driva aktiviteter, både själva och tillsammans med personal. Enligt fritidsgårdarnas enkäter anser 85% av ungdomarna att de kan påverka/ha inflytande i verksamheten.

I skolorna arbetas det med barns och ungas inflytande på flera olika sätt, bland annat genom elevråd. Barn- och utbildningsförvaltningen har en ambition att arbeta med att involvera elever i det systematiska kvalitetsarbetet i en högre utsträckning. Exempelvis vill förvaltningen kunna använda elevråden mer för att tycka till i diverse frågor.

I övrigt har kommunen också inrättat en arbetsgrupp som arbetar med att utveckla rutiner för att säkerställa att alla beslut som berör barn föregås av en barnkonsekvensanalys. Detta gjordes i samband med att barnkonventionen blev lag 1 januari 2020. En del av barnkonsekvensanalysen är att göra barn delaktiga att uttrycka sina åsikter i frågan, vilka ska beaktas i beslutet.

Kommunstyrelseförvaltningens samlade bedömning

Med ovan som bakgrund är kommunstyrelseförvaltningens samlade bedömning att motionens första två beslutspunkter bör anses behandlade då ett befintligt arbete med att utreda och utveckla metoder för att öka ungdomsinflytande i kommunen pågår. Vidare bör beslutspunkt 3 avslås då slutsatser av arbetet hittills visat att arbete med att öka ungdomars inflytande behöver var brett och dynamiskt, och inte låsas till en viss metod, som exempelvis införande av ungdomsfullmäktige skulle innebära.

Beslutet expedieras till

-

Daniel Liljekvist
Kanslichef

Jessica Dennerlöv
Kommunsekreterare